

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/307/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813208301
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813208301.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a.s., Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769 právne zastúpený: JUDr. Alan Strelák, advokát, Na vříšku 12, Bratislava, proti odporcom: 1.) Š. B., narodený XX.X.XXXX, N. G. Č.. XXX, 2.) C. O., narodená XX.X.XXXX, N. G. Č.. XXX o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 21,70 Eur z a m i e t a.

Odporcovia 1.) - 2.) s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi k rukám právneho zástupcu navrhovateľa trovy konania vo výške 79,07 Eur, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcov zaplatenia sumy 172,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 30.5.2011 do zaplatenia, zmluvnej pokuty 21,70 Eur, ako aj trov konania vo výške 16,50 Eur (súdny poplatok) a 62,57 Eur (trovy právneho zastúpenia).

Tento návrh odôvodnil tým, že dňa 20.10.2010 bola medzi navrhovateľom, odporcom 1.) a odporcom 2.) ako spoludžníkom uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 420102319 (ďalej len „zmluva“) na čiastku 350,00 Eur, za odplatu vo výške 66,50 Eur. Zmluvou sa odporcovia zaviazali celkovú čiastku vo výške 416,50 Eur uhradiť v 7 mesačných splátkach a to v prvých 2 mesačných splátkach vo výške 7,00 Eur a ďalej v pravidelných 5 mesačných splátkach vo výške 80,50 Eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky bol veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdili odporcovia podpisom zmluvy.

Súd rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8C/236/2013-30 zo dňa 13.6.2013 zaviazal odporcov 1.) - 2.) zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 172,00 Eur s 9,25% ročným úrokom z omeškania od 30.5.2011 do zaplatenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd konanie o zaplatenie sumy - zmluvnej pokuty vo výške 21,70 Eur vylúčil na samostatné konanie, v ktorom mal rozhodnúť aj o trovách tohto konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.8.2013.

Predmetom tohto konania je zaplatenie sumy 21,70 Eur s príslušenstvom, z titulu neuhradenej zmluvnej pokuty odporcami, na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 420102319 uzavretej dňa 20.10.2010 medzi navrhovateľom a odporcami.

V predmetnom konaní, o zaplatenie 21,70 Eur s príslušenstvom, t. j. zmluvnej pokuty, bolo vytyčené pojednávanie, ktorého sa navrhovateľ nezúčastnil, svoju neúčast' však ospravedlnil a zároveň súhlasil s tým, aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti s tým, že naďalej trval na podanom návrhu v celom rozsahu.

Odporca ad 1.) na pojednávaní uviedol, že žiada zmluvnú pokutu odpustiť, prípadne súdom zamietnuť. Uznal uzatvorenie zmluvy a poskytnutie pôžičky vo výške 350,00 Eur. V tom čase zobrať viacero pôžičiek, ktoré nesplácal z dôvodu, že ostal bez pracovného pomeru a bez príjmu. Ručiteľom pôžičky bola jeho starká, ktorá tiež pôžičku nevedela splácať. Je dlhodobo chorá, odkázaná na pomoc inej osoby. Poberá len minimálny dôchodok vo výške 250,00 Eur, ktorý jej nepokryje ani náklady spojené s liečbou a živobytím. Odporca ďalej uviedol, že je bez pracovného pomeru, vybavuje si sociálne dávky. Mal minimálny príjem okolo 100,00 Eur mesačne zo sezónnych brigádnických prác. Ani jeho rodičia nemali príjem, a preto ho nemohli finančne zabezpečiť. Ospravedlnil neúčast' odporkyne ad 2.) na pojednávaní, keďže je nevládna, nemobilná.

Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8C/236/2013 zo dňa 13.6.2013, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere, predžalobnou upomienkou a obchodnými podmienkami spoločnosti TELERVIS PLUS a. s. ako aj ďalšími listinnými dôkazmi.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie 21,70 Eur t. j. zmluvnej pokuty, je nedôvodný a neopodstatnený.

V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sa odporcovia zaviazali uhradiť v prípade porušenia podmienok zmluvy, zmluvnú pokutu vo výške 3,10% z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, pričom zmluvná pokuta sa stala splatnou v okamihu, keď sa odporcovia dostali do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Keďže istina úveru je vo výške 350,00 Eur, tak dohodnutá mesačná zmluvná pokuta je vo výške 10,85 Eur (t. j. 3,10% z 350,00 Eur = 10,85 Eur). Vzhľadom na uvedené sú odporcovia podľa zmluvy o úvere povinní uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10,85 Eur za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. V zmysle § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. si navrhovateľ uplatnil úhradu zmluvnej pokuty až do dosiahnutia maximálnej prípustnej hranice určenej v citovanom nariadení vlády, t. j. do dosiahnutia výšky poskytnutých finančných prostriedkov, pričom výška sankcií za omeškание nesmie presiahnuť maximálnu výšku v zmysle § 3a ods. 1 tohto nariadenia. Po dosiahnutí tejto výšky si navrhovateľ uplatnil úhradu zákonného úroku z omeškania v zmysle § 3a ods. 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. Celková výška zmluvnej pokuty uplatnenej navrhovateľom predstavuje sumu 21,70 Eur (t. j. mesačná zmluvná pokuta vo výške 10,85 Eur x 2 mesiace omeškania od mája 2011 do júna 2011).

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále). (§ 544 ods. 2-3 OZ)

Podľa § 545a OZ, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa ust. § 53a OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom

neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej v texte len ako „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (ust. § 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (ust. § 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (ust. § 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejмый a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zřejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla

faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 OZ.

Podľa ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. (§ 142 ods. 3 OSP).

Keďže navrhovateľ mal neúspech len v nepatrnej časti (v časti zmluvnej pokuty, čo predstavuje len 12,6% z celkovej uplatňovanej sumy), v súlade s ust. § 142 ods. 3 OSP, súd mu priznal náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku v sume 16,50 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 62,57 € vrátane DPH.

Trovy právneho zastúpenia právneho zástupcu navrhovateľa boli uplatnené a vyčíslené v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za dva úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania); 2-krát po 18,26 Eur, 2-krát režijný paušál po 7,81 Eur, spolu 52,14 Eur a 20 % DPH, t.j. 62,57 Eur. Spolu trovy konania predstavujú sumu 79,07 Eur.

O povinnosti odporcov zaplatiť trovy konania právnemu zástupcovi navrhovateľa rozhodol súd podľa ust. § 149 ods. 1 OSP, podľa ktorého ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.